

Gyógyító delfinek

KORMOS BOGLÁRKA

Izrael, MA in Child Development – University of Haifa, Faculty of Social Sciences

Az állatasszisztált terápia különböző organikus és funkcionális zavarok, továbbá a poszttraumásstressz-szindróma alternatív kezelésében már bizonyították hatékonyságukat. Izraelben a természet adta körülményeknek köszönhetően az állat asszisztált terápia többek között palackorrú delfinek közreműködésével is zajlik. Gyermek és fiatalok autizmus spektrumzavar, CP, értelmi fogyatékoság diagnózissal, Down-szindrómával, poszttraumásstressz-szindrómával, és különböző traumatikus élmények következtében kialakult zavarokkal látogatják az izraeli Delfin Paradicsomot. Az eilati Delfin Paradicsom különleges lehetőséget biztosít az állatasszisztált terápia módszer alkalmazására és a pozitív terápia hatás kihasználására.

Kulcsszavak: állatasszisztált terápia, delfinasszisztált terápia, Izrael, poszttraumás stressz, traumatikus élmények kezelése, támogató élmény, delfinparadicsom

Az állatasszisztált terápia gyógyító hatásáról már évszázadokkal korábban keletkezett feljegyzések is tanúskodnak, azonban az állatok széleskörű bevonása a terápiaiba csupán a jelen korszakunkban kezdett bevált módszerként elterjedni. Kutatások és esettanulmányok eredményei a terápia sikerességét támasztják alá, így az állatokkal való interakció bizonyítottan nagy segítséget nyújt pszichológiai betegségek gyógyításában, valamint különböző traumák, neurológiai anomáliák, szindrómák és viselkedészavarok kezelésében. Változatos és színes világunk megadta nekünk a lehetőséget, hogy a Föld különböző pontjain más és más módszerek segítsék munkánkat eme területen. Én Izraelből jelentkezem.

Morad élete, aki karizmatikus és népszerű fiú volt az osztályában, egy nap alatt megváltozott. A 16 éves diákot társai támadták meg a falujában, fizikai és mentális sérüléseket ejtve rajta. Morad a poszttraumás stressz-szindróma (PTSD) jeleit mutatta, nem beszélt többet, és a pszichiátriai, valamint a gyógyszeres kezelés sem segített rajta. Súlyos mutizmust diagnosztizáltak nála, és hosszadalmas, azonban sikertelen kezelés után azt javasolták édesapjának, hogy egy pszichiátriai intézménybe helyezték el Moradot. Édesapja nem hagyta annyiban és egy alternatív

kezelési módszert kerestek, amelyet Izrael déli csücskében, Eilatban találtak meg. Eilat népszerű úti cél a bűvárkodást kedvelőknek, és a Vörös-tenger gazdag élővilágát megcsodálni vágyóknak, ámde az itt élő delfinek nemcsak a turistáknak okoznak életre szóló élményeket. A kora reggeli órákban terápia központtá alakul az eilati Delfin Paradicsom.

A delfinasszisztált terápia egyik célja a szenzoros aktivitás növelése a delfinekkel való interakció során, akiket simogatni, etetni lehet, és velük együtt úszni. A szenzoros stimuláció csak egy aspektusa a sok fejlesztési módszernek, amelyeket a terápia biztosít. Az összetett és több területen pozitív hatást kifejtő terápia az oka annak, hogy gyermekek és fiatalok különböző problémákkal érkeznek ide, nevezetesen autizmus spektrumzavar, cerebrális parézis és értelmi fogyatékoság diagnózissal, Down-szindrómával, rákos megbetegedésekkel, különböző traumákkal, PTSD-vel és depresszióval. A szenzoros stimuláció felerősíti más – érzelmi, motoros, kognitív területek fejlődését is, továbbá elősegíti a bizalom újra-kialakulását a traumatikus élmények, mint például szexuális abúzus, és családon belüli erőszak átélése után.

A delfinekkel való interakció során endorfin termelődik, amely az immunrendszert erősíti. Az eilati delfinparadicsom többek

között hidroterápiás kezeléseket is biztosít, amelyeket egyéniterápiás-program keretében biztosítanak a kliensek speciális igényeihez szabva. A terápiás elemek között szerepel a delfinekkal való együttúszás, amely folyamatos interakciót igényel a trénerrel és a delfinnel, valamint nagy hangsúlyt fektetnek a verbális kommunikációra való buzdításra, a felelősségtudat erősítésére, így a kezelteket bevonják a delfinekkal való munka és napi rutin elvégzésére, mint például a delfinek ételének elkészítésébe.

A programot Sophie Donio kezdeményezte és építette fel 1991-ben, aki a delfinasszisztált terápiát egy hosszú távú fejlesztési programnak dolgozta ki gyermekeknek 6 éves kortól. „Támogató élmény”-nek nevezte a programot a terápia megnevezés helyett, mert a cél az érzelmi, szociális kognitív és a fizikai fejlesztés nem konkrét gyógyítás, hanem morális támogatás által, valamint azáltal, hogy mosolyt csalnak a gyermekek arcára. 1994-ben megalapították a kutatási intézményét a Delfin Paradicsomnak „Delfin Viselkedés Kutatás Laboratóriumként” (Dolphin Behavior Research Laboratory) a Berlieni Egyetem közreműködésével. 2007 óta a Kutatási Laboratórium az izraeli Ben Gurion Egyetem szupervíziója alatt működik. Az itt zajló tudományos kutatások különböző aspektusból vizsgálják a delfinek viselkedését, kommunikációját, és a delfinasszisztált terápiát. A terápia hatékonyságának és eredményeinek igazolása azonban további széleskörű kutatásokat igényel a jövőben.

A delfinparadicsomba érkező kliensek a kezeléseikért annyit fizetnek, amennyit a pénztárcájuk megengedhet, így nemcsak a kezelés, de a fizetés is az egyén speciális igényeihez szabott. Általában egy évig tart a terápiás folyamat, de a kezelés eredményességétől függően az kiterjedhet akár 10 évig is. Az izraeli fiú, Morad esetében a változás hamar jelentkezett, és négy évig tartó terápia után hazatérhetett a szülőfalujába. Nála a kezelése során a kommunikációs készségek visszaszerzése és a bizalom újbóli kialakítása volt a cél. Morad újra beszélni kezdett, először a delfinek társaságában, később az emberekkel

is. Az ő sikertörténete sokakhoz eljutott, még dokumentumfilm is készült róla, és története esettanulmányként szolgál pszichológiaszakos hallgatóknak.

A delfinasszisztált terápia különböző szakmák művelőinek közreműködésével zajlik. Az eilati delfinparadicsom kurzusokat biztosít többek között pszichológusok, szociális munkások, kutatók, biológusok és tanulók számára, hogy elsajátítsák a delfinasszisztált terápia alapjait. A kurzus elemei között szerepel delfinbiológiai ismeretek, a delfinek viselkedése, az állatok megfigyelése, tréningje, az állatasszisztált terápia alapjai, terápiás módszerek és a terápiás folyamat megfigyelése. (A kurzusokról bővebben a www.dolphinreef.co.il/workshops.aspx tájékozódhat)

Keretes írás

A Delfin Paradicsom delfinjai a nyílt tengertől hálóval elválasztva, egy igen kiterjedt területen – 14 000 négyzetméteren élvezhetik egymás és az emberek jelenlétét. Ezek a delfinek a természetes szokásaik szerint élnek mindennapjaikat, vagyis vadásznak, játszanak, párzanak és alkalomadtán harcolnak egymással, miközben az emberek inkább csak látogatók a világukban. A trénereknek nem célja az állatok viselkedésének módosítása. Ez az oka annak, hogy a Delfin Paradicsom egyedi lehetőséget biztosít a palackorrú delfinek lenyűgöző közösségi életének megfigyelésére, és az önkéntes barátság kialakulásának tanulmányozására delfin és ember között.

Egy tanulmány a témáról:

Kohn, N. és Oerter R. (2013): Dolphin Assisted Therapy Works: Scientific Findings from Eilat and Florida. *International Journal of Clinical Psychiatry*. 1. 1. sz., 1–16.

Healing dolphins

The animal assisted therapies efficiency is proved by case studies and observations in organic and functional disorders, additionally in posttraumatic stress syndrome. In Israel because of the natural resources and location the animal assisted therapy can take place with the contribution of dolphins. Children and adolescences with autism spectrum disorder, cerebral palsy, intellectual disability, Down syndrome, PTSD and with various kind of traumatic experiences can visit the dolphins at the Dolphin Reef in Eilat in order to heal and receive supportive experience. The Dolphin Reef provides an unique opportunity for the application of the animal assisted therapeutic method and its positive effect.

Keywords: *therapy, animal assisted therapy, dolphin assisted therapy, Israel, PTSD, traumatic experiences, supportive experience, dolphin reef*